

Tôi với Mùa Xuân

Hồ Thụy Mỹ Hạnh

Năm mươi bảy tuổi, nếu có hỏi về tuổi tác của mình, tôi rất vui vẻ trả lời ngay rằng tôi mười bảy tuổi. Thời gian vụt qua tôi ngoài bốn mươi, ai hỏi tôi chỉ nói năm sinh để ai giỏi toán thì tự trừ ra với năm hiện tại thì biết, gập tay dốt toán trừ nhầm có khi tôi lại được giảm đi... vài tuổi! Rồi cứ thế tôi ngoài năm mươi, giờ thì ai hỏi tôi chỉ nói bằng tên... con giáp! Chẳng hạn tôi nói tôi tuổi con gà, con gà thì có bao nhiêu là năm... gà! Họ chẳng còn biết đâu mà lần ... Không hiểu sao tôi rất thích nói về tuổi Tây, tuổi Tây nghe vừa có vẻ... Tây vừa giảm bớt một tuổi già so với tuổi Ta. Là phụ nữ khổ thế đấy, chắc chịu từng ngày xuân, đã thế người ta lại hay nói "Trai ba mươi tuổi còn son. Gái ba mươi tuổi đã toan về già". Tôi chắc rằng tác giả của câu nói ấy là đàn ông (và là người có ác cảm với phụ nữ lắm) mới bày ra câu nhận xét đầy... ác ôn như vậy. Chứ nếu là tôi, một người có mối thiện cảm với đàn ông lẫn đàn bà thì tôi sẽ nói "Trai bảy mươi tuổi còn son. Gái bảy mươi tuổi mới toan về già" cho người đời dựa vào đó mà có một cái nhìn rộng thoáng về sự lão hoá của cả hai phái.

Mùa đông đã qua, tôi cặm cụi tỉa lá cho cây Mai Tứ Quý trước sân nhà, hy vọng mùa xuân đến cây cho nhiều hoa. Tôi ngắm thân cây xù xì già cỗi như ngắm những đốt thời gian đi qua để lại dấu vết buồn bã trên thân cây. Cây mai này đã hơn một nửa tuổi của tôi, nó cũng cô đơn quạnh quẽ qua bao mùa mưa nắng trước hiên nhà. Tôi thông cảm cho nó như cảm cảnh cho cuộc đời tôi nên cố trồng thêm một cây nữa bên cạnh cho nó có bạn, nhưng dù có ươm trồng, chăm bón bao nhiêu cây mai con cũng không sống được. Người chung quanh lại bảo "Nó giống bà chủ của nó, cứ một thân một mình vậy thôi. Chừng nào bà kiếm được một mình nữa ở chung thì tự khắc cây mai đó sẽ sinh sôi nảy nở". Hừm! Tôi mà kiếm được một mình nữa thì còn nói làm gì. Tôi ước lắm, họ nói như thế chẳng khác nào chế giễu tôi không có ma nào nhìn tới, tôi mà kiếm được một mình nữa thì... thì họ phải biết với tôi. Ừ! Mà biết gì nhỉ? Có tôi biết thì có, biết phải ra sức mà chịu đựng người mà mình rước về ở chung. Biết phải trở thành người phụ nữ công dung ngôn hạnh như thế nào cho đẹp lòng người í, biết phải giỏi việc ngoài xã hội lẫn đảm đang việc trong nhà! Biết phải ra đường cứ thẳng một đường mà đi và phải biết... đủ thứ!

Rồi mùa Xuân đến thật nhanh. Những bông mai tứ quý bắt đầu e ấp nở trên những nhánh cây trụi lá sau mùa đông giá. Tôi thường đặt chiếc ghế cạnh cây mai và những buổi chiều tôi hay ra ngồi ở đó ngắm nhìn mây bay, ngắm nhìn một thời dĩ vãng đã qua, ngắm nhìn những hình ảnh vẫn để lại trong trái tim một niềm khắc khoải... Gió chiều mát mẽ, tôi cũng thường hay lạc vào giấc mơ tiên!

000

Hỏi tôi còn trẻ tuổi, hồn nhiên vô (số) tội. Được cái vui vẻ dễ hòa đồng và cũng có tí gọi là nhan sắc. Và với tầm nhan sắc nếu không mặn mà bằng nàng Hồng kiều sa, thì cũng là nàng Cúc vàng tươi ấy tôi tha hồ mà ngắm nhìn như con bướm lượn tà tà quanh tôi. Tôi tưởng bờ cứ nghinh mặt lên mỗi khi thấy có ai nhìn mình. Riết thành tật, mặt tôi cứ nhìn lên... trời nên tôi không thấy có ai ngang tầm nhìn thẳng. Thỉnh thoảng mẹ tôi rĩ tai:

- Bà Hai có thằng con trai coi được lắm, nó cũng thích mày nên bà muốn chọn mày cho con trai bà, mẹ cũng thấy...

Không đợi mẹ hết câu, tôi trề môi:

- Anh chàng đó chỉ biết vui đầu lo kinh sử, có thấy gì ngoài mớ chữ nghĩa. Tượng đạo mạo như ông già. Mất thì đeo cái "đít chai" dày cộm, ra đường cứ đi lầm lũi lũi lũi có ngày đâm vô cột đèn cũng không thấy...

Lúc khác mẹ lại thở thè:

- Bà Ba có vẻ muốn "chấm" mày cho thằng con trai của bà, nên cứ hỏi thăm mày.

Tôi lắc đầu, làm bộ làm tịch:

- Anh chàng đó nhìn thiếu thớt tấc, con mà lấy về thì chắc để ằm... đi chơi!

Mẹ tôi thấy không thể nào kéo tôi xuống khi mà tôi đang lơ lửng trên mây nên cũng nãn lòng chỉ còn biết nhắc tôi:

- Mấy bà ở giá không chồng ư... cần người ta lắm, mày liệu đừng có đến gần họ.

Trong lòng thì cũng thú vị lắm khi nghe có người chú ý đến mình, nhưng ngoài mặt tôi cứ ỡng ẹo làm cao. Ông ẹo mãi như thế cho đến khi tôi hạ thấp tầm nhìn thì các chàng trai một thời theo đuổi tôi đã yên bề gia thất,

các bạn gái của tôi cũng tay dắt, tay bông. Còn mẹ tôi thì ngồi than vắn, thở dài không yên lòng vì sợ sau khi bà qua đời, tôi sẽ thành bà tiên khi khát phải bò ra giếng uống nước vì cái sự độc thân của tôi. Rồi ngày ấy cũng đến, tôi trở thành một bà giá chính hiệu, ra vô thui thủi một mình. Chẳng ai rảnh rang mà chuyện phiếm với tôi, thậm chí mấy đứa trẻ con trong xóm cũng lảng đi dù tôi kêu chúng đến để cho kẹo, không biết có phải chúng nghe ai truyền miệng rằng mấy bà già độc thân thích... cắn trẻ con! Thật ra đó là những lời hù dọa, cũng là nhắc khéo mấy cô làm biếng... lấy chồng. Tôi ra khỏi hồi tưởng vì một bà bạn đường đột đến thăm.

- ... Tui đến để thực hiện một chuyện quan trọng. Tôi sẽ không để cho bà sống một mình nữa...

Tôi hốt hoảng:

- Bà định gọi tui vô nhà dưỡng lão ư?
- Đừng vội, từ từ rồi cũng biết, tui tới đây vì có người nhờ, có mục đích hẳn hoi (rồi bả nhìn tôi xăm soi như đang xem một món hàng) Không biết "nội thất" có vấn đề gì không chứ "mặt tiền" thì cũng chưa đến nỗi nào...

Tôi tự khai:

- Tim, gan, phổi, dạ dày của tui đều hòa thuận với nhau, chả khi nào biểu tình hay mít tinh nên tui rất dễ chịu. Nói chung là ổn!

- Còn mắt thế nào? Nhìn có rõ không?

- Dù không còn là một giò sống cho thuyền anh bơi lội, nhưng đeo kính vào thì thị lực cũng khoảng bảy chục phần trăm.

Bà bạn của tôi chất vấn tiếp:

- Thế còn tai? Tai nghe có rõ không?
- Trời ơi! Nếu lãng tai làm sao tui nghe bà hỏi nãy giờ...

Bà bạn tôi vỗ tay vào bắp vế một cái tỏ vẻ dứt khoát:

- Vậy là tốt! Tui có thể tuyên bố kế hoạch...

Tôi ngạc nhiên:

- Kế hoạch gì vậy?
- Làm mai cho bà một ông để sớm hôm hủ hỉ...

Tôi lắc đầu nguây nguẩy:

- Tui già rồi, còn nghĩ đến việc lấy chồng sao?

- Lấy tuốt, mắc gì không! Còn ăn còn thở là còn lấy chồng được. Nghe mấy câu ca dao nè. "Ai đi xin đọi tôi cùng. Tôi đi kiếm rượu cho chồng tôi xơi. Chồng hư mang tiếng mang tai. Tiếng tai thiếp chịu hơn ai không chồng"...

Tôi phản đối:

- Bà đừng ý mình có chồng mà ngạo mấy người ở giá như tui đó nhé.

- ... tui không ngạo, tui chỉ nói chuyện thực tế thôi. Nghe tui kể tiếp nè. Có một cô quá lứa vừa mới lấy chồng, sau đêm tân hôn cô ta ngẫm nghĩ sao đó mà khóc um lên, cổ nói nếu biết như thế thì cổ lấy chồng từ lâu rồi...

- ... vì sao?

- Vì tiếc đã bỏ phí mấy chục năm! Vì đến lúc ấy cổ mới biết lấy chồng là như thế nào... hahahaha... .

- Hừm! Thế còn câu "Lấy chồng như gông vô cổ" thì sao?

Bà bạn của tôi chắc là một bà vợ trong một gia đình hạnh phúc nên lý sự về cái vụ ở giá rất vững:

- ... nhưng "Gái không chồng như ván gỗ lênh đênh!".

Tôi thấy tai mình nóng lên. Quái! Tôi có còn trẻ đâu mà nghe chuyện lấy chồng lại ngược như hồi mới lớn vậy kia. Sau một hồi tranh luận, những điều bà bạn tôi nói đầy tính thuyết phục nên tôi thấy cũng có lý quá, nhưng nếu bây giờ tôi gật đầu ưng thuận cho bà bạn giúp tôi thì còn ngược hơn. Tôi còn đang bối rối thì bà bạn hỏi dồn:

- Sao? Có đồng ý không cho tui còn tính, tét đến nơi rồi sợ không kịp...

Tôi không dám lắc đầu (dù là giả vờ) Vì sợ mất cơ hội như ngày xưa, tôi đã từng bỏ qua cơ hội của mình vì cái sự làm bộ làm tịch. Tôi nói lí nhí trong miệng:

- Thì ... thì tùy bà, nhưng biết có ai...

- Có đấy! Một người cũng vì mãi lo công danh mà quên bèn cái vụ tìm lại khúc xương sườn bị thất lạc của mình. Ngay ngày mai tui sẽ đưa ông đến đây gặp bà.

000

Ngay ngày mai! Bà bạn thân mến của tui không quên nhiệm vụ. Tôi dậy sớm. Sau khi sửa sang lại dung nhan cuối xuân của mình xong thì những người khách thân mến của tôi đến. Tôi trở mắt nhìn người đàn ông đi bên cạnh bà bạn tôi, rất dễ để tôi nhận ra những nét quen thuộc mà thời son trẻ tôi từng gặp, vẫn cái kính dày

cộm, dáng người đạo mạo cùng vẻ mặt (ngày xưa trắng trẻo thư sinh) nay đã in khắc dấu của thời gian như...
tôi! Tôi chợt nhớ câu thơ của cụ Phan Khôi "...nếu chẳng quen lung, đổ có nhìn ra được... ". Tôi bối rối hỏi:

- Anh... anh có phải là con của bác Hai mà ngày xưa...
- Vâng! Chính tui đây.

Tôi hiểu rằng chính tôi đã để mấy chục mùa xuân của mình trôi qua một cách uổng phí, nếu như ngày xưa tôi đừng bày đặt chê anh. Nhưng giờ gặp lại nhau cũng chẳng biết nói gì, có lẽ ảnh cũng vậy, cứ lúng ta lúng túng. Còn bà bạn của tôi thì cứ cười mím chi, bã rành cái vụ này quá nên chắc cũng thông cảm, bã gợi chuyện:

- Ủa! Cây mai con lúc nãy tui thấy anh xách theo nói để trồng cho cổ đâu rồi?

Ngay lúc đó anh mới có chuyện để nói, có việc để làm:

- Mấy bận đi ngang qua đây thấy cây mai nhà cô Ba đẹp quá nên tui dìa tìm giống để ươm, may sao nó lên không thiếu hạt nào, để tui ra trồng bên cạnh cây của cô cho nó có bạn... cô Ba có cái gì để xới đất không để tui trồng xuống cho cô...

Thế là mỗi việc xới đất lên, vùi có một gốc cây xuống, tưới nước mà cả ba người lăn xả như trồng cả một vườn cây, may sao đó cũng là cách để khóa lấp những ngưng đọng mà mục đích của cuộc gặp gỡ cần nói (Già rồi chả lẽ mà nói chuyện yêu iếc thì biết nói gì!!!). Rồi những chuyện tiếp theo mà chúng tôi rôm rả là... các giống cây mai có trên trời đất. Mãi đến khi bà bạn của tôi và ảnh ra về, tôi mới liếc mắt nhìn theo. Lại nhớ đến câu thơ của cụ Phan Khôi "*Liếc đưa nhau đi rồi. Con mắt còn có đuôi...* "

Hồ Thụy Mỹ Hạnh